FET KOMMUNE
Samfunn og næring

Landbruks- og matdep.
2006/00143 - 157
15 MAI 2006
MP/SDD
MBB 713

Det kgl. landbruks- og matdepartementet
Postboks 8007, Dep.

0030 Oslo

Arkiv:	Deres ref.	Vår ref. (Bes oppgitt ved svar)	Dato
V50-&00		2006/000374	11.05.2006

OVERSENDELSE AV HØRINGSUTTALELSE FRA FET KOMMUNE

Vedlagt følger høringsuttalelse fra Fet kommune om høring av forslag til endring av lov 15. juni 2001 om veterinærer og annet dyrehelsepersonell.

Med vennlig hilsen
Samfunn og næring

Ann-Kathrine Kristensen
Ann-Kathrine Kristensen
jordbrukssjef

Postadr: Postboks 100, 1901 Fetsund
Kontoradr.: Rådhuset, Kirkevn. 85
Sentralbord: 63 88 61 00
Telefax: 63 88 44 05
Epost: firmapost@fet.kommune.no
Internet: http://www.fet.kommune.no

Helsestasjonen
Gamle Fetveien 13, 2.etg.
Telefon: 63 88 77 80
Telefax: 63 88 77 99

Bankgiro: 1621.07.50219
Bankgiro Skatt: 7855.05.02274
Org. nr.: 964 949 115

FET KOMMUNE

Saksprotokoll fra Formannskapet

019/06 HØRING AV FORSLAG TIL ENDRING AV LOV 15. JUNI 2001 NR. 75 OM VETERINÆRER OG ANNET DYREHELSEPERSONELL - HØRINGSUTTALELSE FRA FET KOMMUNE

Saksbehandler: Aina Gausen - RÅDK
Dato: 11.05.2006
Arkivref.: 2006/000374-4 / V50-&00

Utvalg	Møte-dato	Utvalgs-saksnr.	Beh.-status	Besluttende organ
Landbruksnemnd	04.05.2006	006/06	BE	Nei
Formannskapet	08.05.2006	019/06	BE	Ja

(Behandlet status: SK=Sakliste sendt, BE=Ferdig behandlet, UT=Utsatt, TB=Tilbakeført til forrige utvalg)

Underretning sendes:
-parter i saken Det kgl. Landbruks- og matdepartementet, Postboks 8007 Dep.-, 0030 Oslo
Rådmann
-øvrige Enhetsleder Samfunn og næring

Dokumenter vedlagt saken:
1. Høring av forslag til endring av lov 15. juni 2001 nr. 75 om veterinærer og annet dyrehelsepersonell fra Landbruks- og matdepartementet.
2. Brev fra Den norske veterinærforening.

Øvrige dokumenter i saken:
1. Lov 2001-06-15 nr. 75: Lov om veterinærer og annet dyrehelsepersonell

Klageadgang:
Nei

LANDBRUKSNEMNDAS INNSTILLING:

Fet kommune anbefaler å videreføre dagens ordning hvor ansvaret for veterinærvakta administreres av Staten representert ved Mattilsynets distriktskontor.

FORMANNSKAPETS BEHANDLING:

Saksprotokoll m/behandling og innstilling fra møte 4/5-2006, sak 006/06 var lagt på bordet til representantene og vedlegges protokollen.

Repr. Hallstein Flesland (H) tok opp sitt forslag fra behandlingen i Landbruksnemnda slik:

"Med den forutsetning at Staten har ansvar for beredskap mot alvorlige smittsomme dyresykdommer, samt hold av dyr som er i konflikt med dyrevernloven, stiller Fet kommune seg positive til de foreslåtte endringene i lov av 15. juni 2001 om veterinærer og annet dyrehelsepersonell."

Ved alternativ votering over Landbruksnemndas innstilling og forslaget fra repr. Hallstein Flesland, ble Landbruksnemndas innstilling vedtatt med 5 stemmer.
1-H stemte for H. Fleslands forslag.

FORMANNSKAPETS VEDTAK:

Fet kommune anbefaler å videreføre dagens ordning hvor ansvaret for veterinærvakta administreres av Staten representert ved Mattilsynets distriktskontor.

FET FORMANNSKAPSKONTOR, 11. mai 2006.

Jorunn Granli Ramse

Jorunn Granli Ramse
formannskapssekretær

Saksframlegg for Formannskapet

019/06 HØRING AV FORSLAG TIL ENDRING AV LOV 15. JUNI 2001 NR. 75 OM VETERINÆRER OG ANNET DYREHELSEPERSONELL - HØRINGSUTTALELSE FRA FET KOMMUNE

Saksbehandler: Aina Gausen - SAMF
Dato: 09.05.2006
Arkivref.: 2006/000374-4 / V50-&00

Utvalg	Møte-dato	Utvalgs-saksnr.	Beh.-status	Besluttende organ
Landbruksnemnd	04.05.2006	006/06	BE	Nei
Formannskapet	08.05.2006	019/06	-	Ja

(Beh. status: SK=Sakliste sendt, BE=Ferdig behandlet, UT=Utsatt, TB=Tilbakeført til forrige utvalg)

Underretning sendes:
-parter i saken Det kgl. Landbruks- og matdepartementet, Postboks 8007 Dep.-, 0030 Oslo
Rådmann
-øvrige Enhetsleder Samfunn og næring

Dokumenter vedlagt saken:
1. Høring av forslag til endring av lov 15. juni 2001 nr. 75 om veterinærer og annet dyrehelsepersonell fra Landbruks- og matdepartementet.
2. Brev fra Den norske veterinærforening.

Øvrige dokumenter i saken:
1. Lov 2001-06-15 nr. 75: Lov om veterinærer og annet dyrehelsepersonell

LANDBRUKSNEMNDAS INNSTILLING:

Fet kommune anbefaler å videreføre dagens ordning hvor ansvaret for veterinærvakta administreres av Staten representert ved Mattilsynets distriktskontor.

//

FET KOMMUNE

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler:	Arkivreferanse:
Ann-Kathrine Kristensen	2006/000374

Hjemmel for vedtaksmyndighet hvor myndigheten er delegert til annet organ enn kommunestyret:

Kommunestyrets myndighet til å avgi høringsuttalelser er delegert til Formannskapet etter reglement for delegering av myndighet pkt 5.1.
Saken skal behandles av: landbruksnemnda og Formannskapet
Vedtaket kan ikke påklages.

HØRING AV FORSLAG TIL ENDRING AV LOV 15. JUNI 2001 NR. 75 OM VETERINÆRER OG ANNET DYREHELSEPERSONELL - HØRINGSUTTALELSE FRA FET KOMMUNE

Vedlegg:

1. Høring av forslag til endring av lov 15. juni 2001 nr. 75 om veterinærer og annet dyrehelsepersonell fra Landbruks- og matdepartementet
2. Brev fra Den norske veterinærforening

Dokumenter som ligger på saken:

1. Lov 2001-06-15 nr. 75: Lov om veterinærer og annet dyrehelsepersonell

Landbruks- og matdepartementet har sendt på høring forslag til endring av lov 15. juni 2001 nr. 75 om veterinærer og annet dyrehelsepersonell

SAKENS FAKTA
Landbruks- og matdepartementet har sendt på høring forslag til endringer i lov av 15. juni 2001 om veterinærer og annet dyrehelsepersonell.

Loven fastsetter både bestemmelser om dyrehelsepersonellets yrkesutøvelse og bestemmelser som angår tilgjengelighet av tjenester fra slikt personell.

Etter gjeldende lov § 1 annet ledd er det i dag staten som har det overordnede ansvaret for å sikre en landsdekkende dyrehelsetjeneste. Gjeldende lov har også i § 26 bestemmelser om at det skal etableres klinisk vakt for dyrehelsepersonell i alle deler av landet. Vaktordningen baseres på frivillighet, og departementet inngår avtale med yrkesorganisasjonene etter

forhandlinger om organisering og gjennomføring av vaktene, samt om godtgjøring/tilskudd for deltagelse.

Dersom det ikke gjennom frivillige ordninger er mulig å dekke opp den kliniske vakttjenesten gir lovens § 26 pkt. 2 Departementet mulighet til å pålegge praktiserende dyrehelsepersonell å delta i den kliniske vakten.

Med foreliggende endringsforslag ønsker Departementet at kommunene fra 2007 skal sørge for en tilfredsstillende tilgang på tjenester fra dyrehelsepersonell. For at dette skal bli mulig må lovens § 1 annet ledd oppheves. Samtidig foreslås det en ny bestemmelse i § 3 a om kommunens ansvar.

Departementet ønsker ikke å videreføre gjeldende § 26 som hjemler at betingelsene for vaktordningen forhandles fram mellom Den norske veterinærforening (heretter kalt DNV) og staten. I høringsutkastet foreslår Departementet at denne ordningen erstattes av et system der kompensasjon for deltakelse i vaktordningen legges fram for den enkelte veterinær. Departementet foreslår også at det ikke lenger lovfestes en hjemmel til å pålegge veterinærer plikt til å delta i vaktordningen.

At kommunen ved den foreslåtte lovendringen skal ha ansvar for å sørge for tilfredsstillende tilgang på tjenester fra dyrehelsepersonell, innebærer også at det skal sikres en døgnkontinuerlig tilgang på slike tjenester. Dette kan bare ivaretas gjennom en organisert vaktordning. Departementet mener at lovendringen vil bidra til å legge ansvaret for vaktordningen nærmere brukerne og de faktiske behovene.

Ansvar for tiltak mot smittsomme dyresykdommer og oppfølging av dyrevernsaker følger av annet lovverk (matloven og dyrevernloven), og forvaltningen av disse oppgavene omfattes ikke av den foreslåtte ansvarsoverføringen. Dette innebærer at Mattilsynet fortsatt vil ha hovedansvaret for disse oppgavene. Fordi veterinærene har en generell plikt til å rapportere til Mattilsynet dersom de oppdager smittsomme sykdommer, vil imidlertid tilgangen på veterinærer ha betydning for beredskapen mot alvorlige smittsomme sykdommer.

Fram til 2002 var den kliniske veterinærvakten inndelt i 208 vaktområder. Fra og med 1. juli 2006 vil det etter ny avtale mellom DNV og LMD være 162,5 vaktområder. På bakgrunn av dette er Fet, Sørum og Aurskog-Høland å anse som et vaktområde. I praksis fungerer ordningen slik at veterinærene ved Fet og Sørum veterinærkontor dekker kommunene Fet og Sørum, og Aurskog-Høland veterinærkontor dekker Aurskog-Høland. Den enkelte veterinær har i enkelte tilfeller allikevel mulighet til å ta oppdrag utenfor "sitt" område.

Fet og Sørum veterinærkontoret har for tida 7 veterinærer. Vaktlistene settes opp av veterinærene og sendes Mattilsynets distriktskontor for Romerike og brukerne. Mattilsynet opplyser at de bruker ca. et dagsverk pr. måned for å administrere vaktordningen for vaktområdet Fet, Sørum og Aurskog-Høland. Vaktgodtgjørelsen for dette området utgjør kr. 384 000,- pr. år. Både Mattilsynet og veterinærene lokalt mener at denne ordningen fungerer bra, og ønsker ingen endringer.

VURDERING

Dersom lovendringen gjennomføres skal kommunen definere hva som er en tilfredsstillende tilgang på dyrehelsepersonell, sørge for at det er en tilstrekkelig tilgang på tjenester fra slikt personell og administrere vaktordningen.

I dag har Fet og Sørum tilfredsstillende veterinærdekning og en vaktordning som fungerer godt slik både Mattilsynet, husdyreierne og veterinærene vurderer det.

Departementet og Regjeringen påpeker stadig at kommunene og lokale politikere ofte er bedre til å vurdere lokale behov enn staten er fordi kommunene kjenner forholdene bedre lokalt. Dette er rådmannen prinsipielt enig i og mener derfor at lokale anliggender kun unntaksvis bør styres/administreres annet sted fra enn kommunen.

Rådmannen stiller seg positiv til at ansvaret for å definere hva som er en tilfredsstillende tilgang på dyrehelsepersonell skal legges til kommunen. Dette ut fra tankegangen om at det er lettere å identifisere og løse problemene nær brukerne av tjenesten. For at brukerne av denne tjenesten skal sikres et godt tilbud forutsettes det imidlertid at tilgangen og kvaliteten på tjenesten opprettholdes på dagens nivå.

Fordi det fra Departementets side ikke er stilt krav til at det skal være en enhetlig veterinærdekning i hele landet, eller skissert løsninger for hvordan kommunen skal fatte avgjørelsen om hva som er en tilfredsstillende tilgang, kan imidlertid lovendringen føre til at tilbudet til husdyrnæringen og dyreeierne blir veldig forskjellig fra kommune til kommune. Dette er også riktig fordi forholdene i landet er svært forskjellig både med hensyn til dyretetthet, avstander mellom dyrebesetninger m.m.

I tillegg til å ha ansvaret for å ta vare på akutt syke og skadde dyr er veterinærvakten førstelinjetjeneste for staten i forhold til beredskapen mot alvorlige smittsomme dyresykdommer. Veterinærene har også et viktig ansvar i å ivareta dyrevernmessige forhold.

Mattilsynets distriktskontor anslår at de bruker om lag 1 dagsverk pr. måned på å administrere vaktordningen for Fet, Sørum og Aurskog-Høland. Mattilsynet har rutiner og faglig kompetanse for å administrere ordningen, og det må derfor forventes at kommunen i startfasen vil bruke et tilsvarende antall dagsverk pr. måned.

I dag administreres Fet, Sørum og Aurskog-Høland som et vaktområde. Det er i høringsforslaget ikke gitt retningslinjer for hvordan potten til vaktgodtgjørelse og administrasjon av ordningen skal fordeles. Det erfaringsmessige gode interkommunale samarbeidet bør videreføres og utvikles på området. I denne forbindelse vises det til at Departementet holder på med å utrede ny lov om interkommunalt samarbeid som skal gjøre det lettere for kommuner å samarbeide. Den nye loven vil bli lagt ut på høring i god tid før kommunene overtar ansvaret for veterinærtjenestene.

Dersom kommunen får ansvaret for denne ordningen, forutsettes det at det faglige ansvaret fortsatt ligger hos veterinærene. Dette fordi kommunen ikke innehar den kompetansen som er nødvendig for å sikre et tilbud med god veterinærfaglig kvalitet.

Av høringsdokumentet er det fremsatt at Regjeringen har som ambisjon at oppgaver som overføres til kommunene skal være fullfinansiert. Det står også at det i 2006 er budsjettert med om lag 80 millioner til vaktordningen for veterinærer. Det står videre at Departementet anser at det vil være nødvendig med en moderat økning for å få en ordning for klinisk veterinærvakt som oppleves som tilfredsstillende/forsvarlig.

I høringsnotatet står det videre at en overføring av ansvaret for å bidra til en tilfredsstillende tilgang på dyrehelsepersonell og administrasjonen av en vaktordning vil gi kommunen økte administrative kostnader. Departementet tar sikte på at kommunens økte administrative kostnader skal kompenseres i forbindelse med ansvarsoverføringen.

Både midlene til en klinisk veterinærvakt og midler knyttet til det nye ansvaret for tilgangen på tjenester fra dyrehelsepersonell skal innlemmes i rammetilskuddet til kommunene, med en mulig øremerking av midlene i en overgangsperiode. Departementet skriver videre at de økonomiske sidene av ansvarsreformen vil bli nærmere omtalt i kommuneproposisjonen som legges fram i mai 2006.

Administrasjonen har vært i samtale med lokal veterinærtjeneste som ikke er overbegeistret over at ansvaret forslås overført til kommunene basert på følgende elementer:

- tror det kan bli uro mange plasser i landet særlig hvis kommunene ikke engasjerer seg i å få til et tilfredsstillende dyrehelsetilbud
- det kan oppstå lokale forskjeller som ikke er bra
- frykter evt. negative sider dersom kommuner velger å legge veterinærvakta ut på anbud

RÅDMANNENS INNSTILLING:
Fet kommune stiller seg positive til de foreslåtte endringene i lov av 15. juni 2001 om veterinærer og annet dyrehelsepersonell.

RÅDMANNEN I FET, 28.04.2006

Kjell Odding

VEDLEGG 1.

15

DET KONGELIGE
LANDBRUKS- OG MATDEPARTEMENT

DET KONGELIGE SOSIALDEPARTEMENT
Saksnr. 2006/000374-1
Mottaksdato SS 050200
21 FEB. 2006
Ekspedert Saksbeh. OSL
Kopi til Merknader
Kopi Dato

Høringsinstansene i følge vedlagte liste

Deres ref	Vår ref	Dato
	200600143	15.02.06

Høring av forslag til endring av lov 15. juni 2001 nr. 75 om veterinærer og annet dyrehelsepersonell

Landbruks- og matdepartementet oversender vedlagte høringsforslag til endringer i lov 15. juni 2001 nr. 75 om veterinærer og annet dyrehelsepersonell.

Det er behov for lovendringer i forbindelse med planlagt etablering av kommunalt ansvar for å sørge for tilfredsstillende tilgang på dyrehelsepersonell og samtidig blir det kommunene som får ansvar for klinisk veterinærvakt.

Etter lovens § 1 annet ledd er det i dag staten som har det overordnede ansvaret for å sikre en landsdekkende dyrehelsetjeneste. Departementet ønsker at kommunene fra 2007 skal sørge for tilfredsstillende tilgang på tjenester fra dyrehelsepersonell. For at det skal bli mulig, må lovens § 1 annet ledd oppheves. Samtidig foreslås det en ny bestemmelse i § 3 a om kommunens ansvar.

Bestemmelsene i lovens § 26 om klinisk vakt regulerer dagens ordning der staten har ansvaret og gir samtidig bestemmelser for forhandlingene med yrkesorganisasjonene. I praksis har yrkesorganisasjonene vært Den norske veterinærforening og den kliniske vakten har rettet seg mot landdyr. Den type lovregulering bør ikke videreføres overfor kommunene. Departementet foreslår derfor at § 26 oppheves.

Vaktordningen har ikke omfattet akvakulturdyr i industrielt oppdrett. Det vurderes heller ikke som aktuelt i den nye ordningen.

Postadresse
Kontoradresse
Telefon
22 24 90 90
Org no.
972 417 874
Telefaks
22 24 95 59
Saksbehandler
Marit Bergliot Braathen
22 24 91 12

16

For nærmere detaljer viser vi til vedlagte lovendringsforslag.

Departementet ber om at eventuelle merknader til lovutkastet innen 15. mai 2006.

Med hilsen

Thordis Lecomte
fung. avdelingsdirektør

Marit B. Braathen
rådgiver

Vedlegg 2

Høringsliste for endring av lov 15. juni 2001 nr. 75 om veterinærer og annet dyrehelsepersonell

Departementene
Landets kommuner
Den norske veterinærforening, Postboks 6781 St. Olavs plass, 0130 OSLO
Dyrebeskyttelsen i Norge, Karl Johansgt. 6, 0154 OSLO
Dyrevernalliansen, Brenneriveien 7, 0182 OSLO
Fiskeri og Havbruksnæringens Landsforening, Bontelabo 2, 5003 BERGEN
Tekna – Teknisk- naturvitenskapelig forening, Postboks 2312 Solli, 0201 OSLO
Fiskeridirektoratet, Postboks 185 Sentrum, 5804 BERGEN
Fjørfebransjens landsforening, Postboks 6279 Etterstad, 0165 OSLO
Helsetjenesten for storfe, Postboks 58, 1432 ÅS
Helsetjenesten for svin, Postboks 8156 Dep., 0033 OSLO
KS, Postboks 1378 Vika, 0114 OSLO
Mattilsynet, Hovedkontoret, Felles Postmottak, Postboks 383, 2381 BRUMUNDDAL
NOAH –for dyrs rettigheter, Osterhaugsgt. 12, 0183 OSLO
Norges Bondelag, Schweigaardsgt. 34c, 0191 OSLO
Norges pelsdyravlslag, Postboks 145 Økern, 0509 OSLO
Norges veterinærhøgskole, Postboks 8146 Dep., 0033 OSLO
Norsk bonde- og småbrukarlag, Øvre Vollgate 9, 0158 OSLO
Norsk Fjørfeavlslag, Postboks 73, 1430 ÅS
Norsk Huskattforening, Ragnhild Schibbyes vei 36, 0968 OSLO
Norsk Kennel Klub, Nils Hansensvei 20, 0667 OSLO
Norsk sau- og geitalslag, Postboks 2323 Solli, 0201 OSLO
Norske sjømatbedrifters landsforening, Dronningens gate 7, 7011 TRONDHEIM
Rådet for dyreetikk, v/Cecilie Meidell, Arnemoveien 6, 2500 TYNSET
Statens landbruksforvaltning, Postboks 8140 Dep., 0033 OSLO
Universitet for miljø- og biovitenskap, 1432 ÅS
Universitetet i Bergen, Professor Keyers gate 8, 5007 BERGEN
Universitetet i Tromsø, 9037 TROMSØ
Veterinærinstituttet, Postboks 8156 Dep., 0033 OSLO

Høringsnotat om endring av lov 15. juni 2001 nr 75 om veterinærer og annet dyrehelsepersonell

1. Innledning

Lov 15. juni 2001 nr. 75 om veterinærer og annet dyrehelsepersonell (dyrehelsepersonelloven) danner det lovmessige grunnlaget for veterinærvirksomhet i Norge.

Loven fastsetter både bestemmelser om dyrehelsepersonellets yrkesutøvelse og bestemmelser som angår tilgjengelighet av tjenester fra slikt personell. Landbruks- og matdepartementet er opptatt av at bestemmelser som angår tilgjengelighet av tjenester for brukerne forvaltes så nær brukerne som mulig.

Det økonomiske grunnlaget for klinisk veterinærtjeneste er svekket i deler av Norge. Med klinisk veterinærtjeneste forstås tjenesteyting fra selvstendig næringsdrivende veterinærer til dyreeiere.

Det svekkede økonomiske grunnlaget for slike tjenester skyldes blant annet strukturendringer og økonomiske forhold i landbruket, samt forbedringer i den norske dyrehelsen med påfølgende redusert antall veterinærbehandlinger. Bortfall av distriktsveterinærordningen og reduksjon av ulike frivillige kommunale ordninger som ansettelser, driftstilskudd, kontortilskudd og reisestøtte, er også viktig i denne sammenhengen. Samtidig har utviklingen i akvakulturnæringen og smådyrholdet økt behovet for private veterinærtjenester innen disse fagfeltene.

Svekket økonomisk grunnlag for klinisk veterinærtjeneste gjør det mindre attraktivt for veterinærer å etablere seg i flere distrikter. Dette kan føre til mindre fokus på forebyggende helsearbeid og dårligere beredskap mot alvorlige smittsomme dyresykdommer. Manglende tilgang på kliniske veterinærtjenester kan i neste omgang gi svekket grunnlag for husdyrhold.

For å møte disse utfordringene satte Landbruksdepartementet i mars 2004 ned et utvalg (Sagelvmo-utvalget) som blant annet skulle vurdere hvordan en for veterinært personell kan bidra med offentlige virkemidler, slik at tilfredsstillende veterinærdekning kan opprettholdes i aktuelle områder. Sagelvmo-utvalget avga sin innstilling i september 2004.

I konklusjonen og tilrådningen fra utvalget ble det bl.a. uttrykt følgende:

"Utvalget mener at de utfordringer en står overfor med hensyn til å få en tilfredsstillende veterinærdekning i alle deler av landet best kan løses ved at tilgang på kliniske veterinærtjenester gjøres til et kommunalt ansvar. Utvalget tilrår derfor at kommunene gis ansvar for at det finnes en tilfredsstillende veterinærdekning. Utvalget mener det i den sammenheng vil være nødvendig at også det statlige ansvaret for den kliniske veterinærvakten legges til kommunal sektor. "

Staten har i dag et ansvar for å organisere og finansiere klinisk veterinærvakt på kveld, natt og i helger og høytider. I dag er det både en klinisk veterinærvakt og en spesialvakt for kjæledyr. Den kliniske veterinærvakten har i praksis ikke omfattet akvakulturdyr i industrielt oppdrett og det vurderes heller ikke som aktuelt at fremtidige ordninger skal ta hånd om behovene i slikt oppdrett. Vaktordningene er omtalt i St. prp. nr. 47 (2004-2005) og har nylig blitt gjennomgått av et utvalg nedsatt av Landbruks- og matdepartementet sommeren 2005.

Utvalget avga sin innstilling 14. desember 2005. Flertallet i dette utvalget anbefalte at den kliniske veterinærvakten bør styrkes i forhold til dagens nivå, og at det heretter kun bør være en ordning for klinisk veterinærvakt som bør omfatte akutte behov for kvalifisert bistand til alle dyrearter. Landbruks- og matdepartementet har på grunnlag av utvalgsanbefalingen sagt opp avtalen om spesialvakt for kjæledyr. Det vil derfor kun være en generell klinisk vaktordning som kan ta hånd om både dyr i landbruket samt hobby- og kjæledyr som vil være i drift når kommunene overtar ansvaret.

Ansvar for tiltak mot smittsomme dyresykdommer og oppfølging av dyrevernsaker følger av annet lovverk (matloven og dyrevernloven). Forvaltning av disse oppgavene omfattes ikke av den foreslåtte ansvarsoverføringen, og vil fortsatt bli ivaretatt av Mattilsynet. Veterinærer har en generell plikt til å rapportere om smittsomme sykdommer som de kommer over i sitt virke, til Mattilsynet. Muligheten for å få tak i veterinær er i så måte av betydning for beredskapen mot alvorlige smittsomme dyresykdommer.

2. Bakgrunn for endringsforslaget

Departementet har vurdert innstillingen fra Sagelvmo-utvalget og ønsker å følge opp hovedkonklusjonene i innstillingen, jf også omtale i St. prp. nr. 60 (2004-2005) og i St. prp nr. 1 (2005-2006) fra Landbruks- og matdepartementet.

Endringsforslaget innebærer at ansvar for nødvendige tiltak for tilgjengelighet av tjenester fra dyrehelsepersonell (i dag i praksis kliniske veterinærtjenester) legges til kommunal sektor og omfatter hele landet. Kommuner i de områder der det markedsmessige grunnlaget for veterinær virksomhet ikke er tilstrekkelig, må etablere ordninger som sikrer tilfredsstillende tilgang på tjenester fra dyrehelsepersonell. Samtidig overføres ansvaret for klinisk veterinærvakt til kommunal sektor.

Sagelvmo-utvalget skrev følgende om lokal tilpassning og interkommunalt samarbeid:
"Arbeidsgruppen mener de enkelte kommunene vil være de beste til å vurdere hvordan tilfredsstillende klinisk veterinærdekning skal opprettholdes i området. Arbeidsgruppen mener derfor at kommunene bør gis stor frihet i hvordan de velger å benytte de økonomiske midlene som stilles til rådighet. Eksempelvis kan det tenkes tilsatt kommuneveterinærer i hele eller delte stillinger i noen kommuner, mens andre kommuner ser det som mest hensiktsmessig å yte driftstilskudd til veterinærer i området. I tråd med de eksisterende veterinærområder bør de respektive kommuner oppfordres til et utstrakt interkommunalt samarbeid for å best mulig utnytte de økonomiske ressurser som gjøres tilgjengelig for klinisk veterinærtjenester. "

Forslaget som innebærer en forvaltningsmessig reform, vil kreve endringer i dyrehelsepersonelloven. Både formålsparagrafen, § 1 og § 26 om klinisk vakt må endres. Kommunene kan ikke gis nye plikter uten hjemmel i lov. Det foreslås derfor en ny paragraf som regulerer kommunens ansvar.

3. Nærmere om lovforslaget

§ I annet ledd
Oppheves.

Ny § 3a. Kommunens ansvar
Kommunene skal sørge for tilfredsstillende tilgang på tjenester fra dyrehelsepersonell.

Gjeldende rett
I nåværende annet ledd i formålsparagrafen (§ 1) står det at staten har det overordnede ansvaret for å sikre en landsdekkende dyrehelsetjeneste. Staten har i praksis fulgt opp ansvaret ved å organisere klinisk veterinærvakt i alle deler av landet. I tillegg har staten gjennom Mattilsynet ansvar for forvaltning av offentlige bestemmelser vedrørende dyrehelse og dyrevelferd, men slike tiltak er regulert i annen lovgivning og faller således utenom det som reguleres av denne bestemmelsen.

Statens ansvar etter formålsparagrafen ligger på et overordnet plan og medfører ikke detaljansvar eller direkte ansvar for veterinærdekningen i et enkelt område av landet. Formålsparagrafen medfører heller ikke at staten har ansvar for konkrete enkeltsaker. Statens ansvar i formålsparagrafens annet ledd er derfor i første rekke blitt knyttet til den landsdekkende kliniske vaktordningen som er regulert i lovens § 26.

Departementets forslag
Departementets forslag om å oppheve § 1 annet ledd og fastsette ny § 3a. innebærer at statens ansvar blir overført til kommunene. De vil få ansvar for å sørge for tilfredsstillende tilgang på tjenester fra dyrehelsepersonell. Kommunene får et utvidet ansvar i forhold til det ansvaret staten har i dag i og med at det ikke blir omtalt som et overordnet ansvar. Ansvaret blir mer direkte ved at det blir knyttet til en plikt for kommunen til å sørge for tilfredsstillende tilgang på tjenester fra dyrehelsepersonell. De økonomiske og administrative konsenkvensene av bestemmelsen for kommunene er nærmere omtalt i pkt. 4. Hvordan kommunene skal sørge for tilfredsstillende tilgang på tjenester fra dyrehelsepersonell, vil det være opp til de enkelte kommunene å bestemme. Videre vil det være opp til kommunen å vurdere hva som er en tilfredsstillende tilgang på tjenester fra dyrehelsepersonell. I en vurdering av hva som er en tilfredsstillende tilgang på tjenester fra dyrehelsepersonell, må det tas hensyn til hva som kan anses som forsvarlig reiseavstand/reisetid for å kunne betjene brukernes behov for kvalifisert bistand fra dyrehelsepersonell.

For at det skal kunne være en tilfredsstillende tilgang på tjenester fra dyrehelsepersonell, må tjenesten også omfatte en døgnkontinuerlig tilgang på en slik tjeneste. Departementet viser til at næringskomiteen i Innst. S. nr. 180 (2004-2005) bl.a. uttalte at: "Den kliniske veterinærvakten er samfunnets sikkerhetsnett for å sikre at det er tilgang på veterinærtjenester. For bønder er det helt grunnleggende at dyr kan få behandling innen rimelig tid og dermed unngå unødvendig lidelse." Departementet legger derfor til grunn at kommunens ansvar for å sikre døgnkontinuerlig tilgang på tjenester fra dyrehelsepersonell normalt må ivaretas gjennom en organisert vaktordning.

Ved at kommunene får ansvar på dette området, legges ansvaret nær brukerne og de faktiske behovene. De lokale behovene bør dermed kunne bli løst på en god måte ut fra de stedlige forholdene.

Forholdene rundt i landet er svært forskjellige når det gjelder hvor god dekning det er av dyrehelsepersonell. Befolkningstetthet, avstander, transportforhold, antall og typer husdyrbruk og dyrehold har innvirkning på grunnlaget for at dyrehelsepersonell etablerer seg i et område og hvor mange etableringer det er muligheter for. Tiltak fra kommunens side for å sørge for tilfredsstillende tilgang på tjenester fra dyrehelsepersonell (på dagtid) vil primært være nødvendig der behovet for dyrehelsetjenester ikke er stort nok til etablering av en bærekraftig veterinærpraksis.

Når det gjelder akvakulturnæringen, har denne i dag regelverkskrav om å gjennomføre risikobasert helsekontroll og om å varsle og gjennomføre helsekontroll ved tilfeller av forøket dødelighet eller mistanke om sykdom. Dette gjør at de aller fleste akvakulturanlegg på egenhånd har inngått avtaler med eller har ansatt veterinærer eller fiskehelsebiologer som kan utføre nødvendige helsekontroller. I dagens situasjon vil derfor den foreslåtte lovendringen ikke få betydning for dyrehelsetjenester til akvakulturnæringen.

Dyreeiere rundt i landet vil ha behov for tilgang på dyrehelsepersonells tjenester. Hva som må anses for tilfredsstillende tilgang, vil variere bl.a. ut fra bosted og dyreart. Hvis dyreeieren bor på en øy i havgapet, vil det trolig ta lenger tid å få hjelp enn for en som bor sentralt. Tilgangen til tjenester fra dyrehelsepersonell kan for øyboeren likevel være tilfredsstillende. Et kjæledyr kan fraktes til veterinær, mens det er veterinæren som bør reise til storfe. Hva som vil være tilfredsstillende, vil her også være forskjellig. Kommunene vil i prinsippet stå fritt til å vurdere hvilket nivå de mener er tilfredsstillende tilgang på tjenester fra dyrehelsepersonell, men det må sikre brukerne en forsvarlig veterinærtjeneste bl. a. ut fra reiseavstander og reisetid.

I strøk av landet med god dekning av dyrehelsepersonell, vil kommunens ansvar kun være relatert til tilgang på tjenester (vaktordning) i de tidsrom som ikke kan anses som ordinær arbeidstid for de aktuelle næringsutøverne.

Behovet for at kommunene må bidra for å sikre tilgang til dyrehelsetjenester på dagtid vil være aktuelt i de mindre befolkede områdene av landet med lite dyrehold. Selv om det i kommunen ikke er grunnlag for en full privat dyrehelsepraksis, vil det være behov disse tjenestene for kommunens innbyggere. Etter lovforslaget vil det da være et ansvar som er lagt på kommunen å finne fram til ordninger slik at det er mulig å sikre tilfredsstillende tilgang på dyrehelsetjenester.

Lovforslaget gir rom for ulike tilnærmingsmåter for kommunene. Det kan være aktuelt med interkommunalt samarbeid mellom to eller flere kommuner hvis forholdene ligger til rette for en slik ordning. Lovforslaget gir ikke noe pålegg om at den enkelte kommune skal sørge for en tilfredsstillende dyrehelsetjeneste på egenhånd.

Den enkelte kommune kan imidlertid også se seg best tjent med et eget opplegg ved for eksempel å opprette en kommunal stilling for å dekke behov for dyrehelsetjenester. Andre stimuleringstiltak for å tiltrekke seg privatpraktiserende dyrehelsepersonell kan også tenkes. Etableringstilskudd eller driftsstøtte til dyrehelsepersonell kan være aktuelt. Andre ordninger i form av for eksempel rimelige lokaler, tomter, jobbtilbud til andre medlemmer i husstanden og andre økonomiske virkemidler kan også være aktuelt å ta i bruk for å ha tilfredsstillende tilgang på dyrehelsetjenester. Lokale forhold vil avgjøre hva som vil være nødvendig og best for den enkelte kommune. Helt andre virkemidler enn de eksemplene som er nevnt her, kan selvsagt brukes. Det må være opp til den enkelte kommune hvordan de oppfyller sitt ansvar for å sørge for tilfredsstillende tilgang på tjenester fra dyrehelsepersonell. Kommunene kan også ha ulike behov for den kompetansen dyrehelsepersonellet besitter til andre oppgaver i kommunen.

§ 26 Om klinisk vakt oppheves.
Gjeldende rett
Gjeldende dyrehelsepersonellov pålegger staten en plikt til å etablere klinisk vakt for dyrehelsepersonell i alle deler av landet. Departementet er forpliktet til å inngå avtale med

yrkesorganisasjonene etter forhandlinger om organisering og gjennomføring av vaktene samt om godtgjøring/tilskudd for deltakelse.

Som hovedregel skal vaktdeltakelse baseres på frivillighet, men loven gir også anledning til å pålegge veterinærer å delta i vaktordningen på det stedet de utfører sin virksomhet dersom en ikke har fått tilstrekkelig personell til å gå frivillig inn i vaktordningen.

På grunn av at dyrehelsepersonelloven gir hjemmel til å pålegge dyrehelsepersonell å delta i vaktordningen, mente næringskomiteens flertall ved behandling av lovproposisjonen i Innst. O. nr. 119 (2000-2001), jf Ot. prp. nr. 52 (2000-2001) at *"aktuelle yrkesorganisasjoner må ha innflytelse på både størrelse på godtgjørelsestilskudd, fordeling av og vilkår for utbetaling. Hvis utøvere innenfor dyrehelsetjenesten skulle kunne bli pålagt vakter med en kompensasjon som er bestemt uten rett til å forhandle, kan dette påvirke dyrehelsepersonellets valg av bo og arbeidssted."*

Departementets forslag
Moderniseringsdepartementet (nå Fornyings- og administrasjonsdepartementet) har vurdert konkurransebegrensende offentlige reguleringer innen frie yrker, deriblant veterinærene . Etter denne gjennomgangen tilrår Moderniseringsdepartementet at Landbruks- og matdepartementet tar initiativ til å endre dyrehelsepersonelloven § 26. De foreslår at bestemmelsen endres slik at veterinærene gjennom Den norske veterinærforening mister den vetorett de i praksis er gitt gjennom forhandlingene med staten. De tilrår et system der Landbruks- og matdepartementet legger fram et tilbud for kompensasjon for deltakelse i veterinærvakten, som den enkelte veterinær individuelt forholder seg til. Staten kan justere satsene slik at et tilstrekkelig antall veterinærer deltar i vaktordningen.

Departementet foreslår at det ikke lenger lovfestes en hjemmel til å pålegge veterinærer plikt til å delta i vaktordningen. I den grad kommunene vurderer det som nødvendig å sikre at veterinærer vil delta i en vaktordning, kan dette mer hensiktsmessig løses ved at dette avtales mellom kommunen og aktuelt personell.

Departementet ser nødvendigheten av å unngå videreføring av en tilnærmet vetorett for Den norske veterinærforening i forhandlinger ved overføring av ansvar til kommunene.

Kommunene må få en mest mulig fleksibel ordning for å kunne tilpasse ordningene til lokale forhold. Når det ikke lenger er en lovbestemmelse som gir anledning til å pålegge vaktplikt, bortfaller også de argumentene som talte for lovfesting av forhandlinger om organisering og godtgjøring for vaktdeltakelsen.

I stedet for detaljerte regler om klinisk vakt, er en overordnet ansvarsbestemmelse å foretrekke. Kommunene står da fritt til å vurdere om de ønsker en avtaleregulering av elementer i vaktordningen eller om de ønsker å tilby veterinærene den godtgjørelsen for deltakelse som er aktuell etter de lokale forholdene. Dette mener departementet det ikke er nødvendig å lovfeste.

Departementet foreslår derfor at den lovbestemmelsen som spesifikt regulerer klinisk vakt oppheves. De hensynene vaktordningen skal ivareta, omfattes av det ansvaret kommunene foreslås gitt etter ny § 3a. til å sørge for tilfredsstillende tilgang på tjenester fra dyrehelsepersonell.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser

Nytt lovbestemt ansvar for å sørge for tilfredsstillende tilgang på tjenester fra dyrehelsepersonell
Dyrehelsepersonellet (veterinærene) yter sine tjenester til brukerne som selvstendig næringsdrivende, slik at betaling for de konkrete tjenestene som blir ytt er et forhold mellom dyrehelsepersonellet og brukeren. For å utjevne kostnadene mellom husdyrbrukere som benytter veterinærtjenester, er det i jordbruksavtalen etablert en tilskuddsordning for reiseutgifter/skyssgodtgjørelse.

De økonomiske og administrative kostnadene for kommunene av det nye lovpålagte ansvaret er derfor knyttet til de tiltakene som må iverksettes for å sørge for tilgjengelighet av de aktuelle tjenestene for brukerne (tilfredsstillende tilgang på tjenester fra dyrehelsepersonell). Materiale innhentet i forbindelse med Sagelvmo-utvalgets arbeid viser at kommunene på det tidspunktet brukte 5-10 mill. kroner til ulike tiltak for å sikre tilgang på kliniske veterinærtjenester. Departementet regner med at det vil bli behov for en viss økonomisk styrking utover de midler som allerede brukes av kommunene på frivillig grunnlag. Dette vil bli nærmere omtalt i kommuneøkonomiproposisjonen som legges fram våren 2006.

Overføring av eksisterende ansvar for klinisk veterinærvakt fra stat til kommune
Det er i 2006 budsjettert med nær 80 mill. kroner til vaktordninger for veterinærer postert på statsbudsjettets kapittel 1115 post 70. Departementet anser at det vil være nødvendig med en moderat økning for å få en ordning for klinisk veterinærvakt som oppleves som tilfredsstillende/forsvarlig.

Både administrasjon av ansvaret for å bidra til tilfredsstillende tilgang på tjenester fra dyrehelsepersonell og administrasjon av en vaktordning for dyrehelsepersonell, vil gi en del administrative kostnader for kommunene. Samtidig vil Mattilsynet bli fritatt fra det ansvaret de har for å administrere dagens vaktordninger for veterinærer. Mattilsynet har anslått sine årlige administrasjonskostnader til 0,5 mill. kroner. Det tas sikte på at nødvendige administrative kostnader i kommunene skal kompenseres i forbindelse med ansvarsreformen.

Regjeringen har en ambisjon om at alle nye oppgaver som pålegges kommunal sektor skal være fullfinansiert. Landbruks- og matdepartementet tar sikte på at både midlene til klinisk veterinærvakt (kapittel 1115 post 70) og midler knyttet til det nye ansvaret for tilgang på tjenester fra dyrehelsepersonell skal innlemmes i rammetilskuddet til kommunene, evt. etter øremerking av tilskuddet i en overgangsperiode. De økonomiske sidene av ansvarsreformen vil bli nærmere omtalt i kommuneproposisjonen som legges fram våren 2006.

Departementet vil i samarbeid med KS beregne de administrative og økonomiske konsekvensene for kommunene, men ser gjerne at høringsinstansene kommenterer disse forholdene spesielt.

5. Høringsfrist
Frist for høringsuttalelser settes til 15. mai 2006.

Utkast til lov om endring av lov 15. juni 2001 nr 75 om veterinærer og annet dyrehelsepersonell

§ 1. Lovens formål
Annet ledd oppheves.

Ny § 3a. Kommunens ansvar
Kommunene skal sørge for tilfredsstillende tilgang på tjenester fra dyrehelsepersonell.

§ 26 Om klinisk vakt oppheves

VEDLEGG 2.

SENTRALARKIV
Saksnr. 2006/000374-2
Arkivkode SS V 50 R00
24 MARS 2006
Fra/avd. Saksbeh. OSL
Kass. ar. Referering
Kopi Iss. Dato

27

Til landets kommuner
V/ ordføreren

Landbruks- og matdepartementet (LMD) har sendt på høring forslag til endring av dyrehelsepersonelloven hvor formålet med lovendringen er at ansvaret for veterinærdekning og veterinærvakt i alle deler av landet overføres fra staten til kommunene.

Den norske veterinærforening (DNV) har ikke noe prinsipielt i mot at kommunene skal sørge for at man har en tilfredsstillende veterinærdekning og en velfungerende vaktordning. Men det må forutsettes at lovgiver på forhånd har avklart grunnlaget for ansvarsoverføringen:

1. **Hva ansvaret omfatter**
2. **Hvilke økonomiske rammer kommunene har å forholde seg til**

Dette er nødvendig av hensyn til forutsigbarhet for kommunene. Det er også nødvendig for å sørge for en rettferdig fordeling av rettigheter og plikter og et likeverdig tilbud og tilgjengelighet for den som trenger disse tjenestene. Dersom lovgiver ikke klargjør hvilket ansvar kommunene har og hvilket nivå og kvalitet tjenesten skal ha, vil dette innebære en forskjellsbehandling av landets innbyggere og vilkårene for næringsutøvelse og dessuten vil det kunne komme i konflikt med konkurransemessige prinsipper (konkurranselovgivningen).

Dersom kommunene får ansvaret for veterinærdekning og beredskap må det fortsatt forutsettes at det overordende ansvaret for ivaretakelse av veterinærtjenester og beredskap mot smittsomme dyresykdommer påhviler staten. Dette bør fortrinnsvis fremgå av lovteksten, men kan alternativt klargjøres i forarbeidene til loven.

DNV kan ikke se at lovforslaget tilfredsstiller disse kriteriene og er er kritisk til forslaget slik det presenteres i høringsnotatet fordi:

- Det foreslås at kommunene selv skal definere hva som er tilfredsstillende veterinærdekning og vaktordning. Staten unnlater med dette å stille krav om et enhetlig veterinærtilbud i alle deler av landet. Dette vil kunne føre til svært ulik prioritering av veterinærtilbudet mellom kommuner. Det er derfor usikkert om den foreslåtte omorganiseringen sikrer husdyrnæringens og dyreeierenes framtidige behov for veterinærtjenester i hele landet.
- Det økonomiske grunnlaget for å sikre fremtidig veterinærdekning i hele landet er ikke utredet.
- Det er uklart hvordan statens ansvar for beredskap mot alvorlige smittsomme dyresykdommer fortsatt skal ivaretas på en tillitvekkende måte. En beredskap som er nødvendig for troverdigheten til norsk husdyrproduksjon.

INGEN GARANTI FOR EN FORSVARLIG VETERINÆRDEKNING

I høringsnotatet står det at ***"det vil være opp til kommunene å vurdere hva som er tilfredsstillende tilgang på veterinærtjenester"*** og ***"kommunene vil i prinsippet stå fritt til å vurdere hvilket nivå de mener er tilfredsstillende tilgang på tjenester fra dyrehelsepersonell".*** Staten unnlater med dette å stille krav om et enhetlig veterinærtilbud i alle deler av landet. At kommunene med lokalkunnskap om kommunikasjonsforhold og dyrehold har forutsetninger for å finne hensiktsmessige løsninger for veterinærbetjeningen er riktig. Men det må være av nasjonal anliggende å definere nivået på hva som er

tilfredsstillende veterinærtjenester ut fra befolkningens behov og også for å ivareta dyrevernmessige forhold. Uten statens overordnete ansvar for et forsvarlig veterinærtilbud i hele landet, vil det oppstå usikkerhet om veterinærtilbudet til husdyrnæringen og dyreiere forøvrig i den enkelte kommunen blir fullfinansiert av staten i fremtiden.

Det foreslås ikke kompensasjon for den tidligere distriktsveterinærordningen
Fram til 2004 bidro staten med omlag 20 mill. kroner gjennom distriktsveterinærordningen for å sikre veterinærtilbud ialle deler av landet. Da distriktsveterinærordningen opphørte ved opprettelsen av Mattilsynet, ble de statlige midlene overført fra distriktene til Mattilsynets forvaltningsoppgaver. Nedlegging av distriktsveterinærstillingene førte til at veterinærtilbudet mange steder ble sterkt svekket. Dette forholdet er ikke nevnt i det foreliggende høringsnotatet, og det er ikke foreslått fullverdig økonomisk kompensasjon for midlene som ble omfordelt i forbindelse med avvikling av distriktsveterinærordningen.

Forslaget gir ingen garanti for at staten dekker kommunenes utgifter
Slik forslaget fremmes gis det ingen garanti for at overføringene fra staten vil dekke det kommunene anser som et tilfredsstillende veterinærtilbud i fremtiden. Enkelte kommuner har selv bidratt til å sikre veterinærbetjening ved å opprette kommuneveterinærstillinger eller gi driftsstøtte til veterinærer i klinisk praksis. Det finnes imidlertid ingen oversikt over hvilke kommuner som i dag yter støtte til veterinærdekning og hvor mye som ytes på landsbasis.

I høringsnotatet gis det svært vage eller ingen kriterier for hva som skal legges til grunn for at kommunene skal få overført statlige midler. Før dette foreligger kan det virke umulig for den enkelte kommune å vurdere om det vil følge tilstrekkelig midler med ansvarsoverføringen. Det virker derfor som et paradoks at det i høringsnotatet foreslås at kommunene selv skal definere hva som er tilfredsstillende veterinærtilbud mens det er staten som til sist setter kriteriene og rammer for økonomisk overføring til kommunene.

Kostnadsbehovet skal utredes i ettertid.
Verken LMD eller kommunene (KS) har oversikt over hvilke kommuner som har behov for økonomiske støtteordning for å sikre veterinærtilbudet. I rapporten fra det departementalt nedsatte utvalget som foreslår å overføre ansvaret for veterinærtjenester til kommunene (Sagelvmoutvalget), er det ikke foretatt økonomisk konsekvensutredning forbundet med ansvarsoverføringen. Derimot foreslås det at utredning av de økonomiske konsekvensene skal utsettes til behandlingen av kommuneøkonomiproposisjonen. Det vil medføre at ansvarsoverføringen kan bli vedtatt før det er klart om det følger tilstrekkelig midler med kommunaliseringen av ansvaret.

GRUNNLAGET FOR VETERINÆRVAKT OG ORGANISERING AV VAKTEN
Det legges også opp til at kommunene skal bestemme hva som er tilfredsstillende vaktberedskap. Det er derfor usikkert om ansvarsoverføringen ivaretar at det fortsatt skal være en enhetlig, landsdekkende ordning dimensjonert slik at alvorlig syke og skadde dyr sikres hjelp utenom ordinær arbeidstid og at førtselinjeberedskapen mot alvorlige smittsomme dyresykdommer og alvorlige dyrevernsaker opprettholdes.

Høsten 2005 ble det etter pålegg fra Stortinget gjennomført en utredning om vaktordningen hvor kommunene (KS), brukerorganisasjonene, Mattilsynet og DNV deltok (Hagenutvalget). På grunnlag av utredningen ble det forhandlet fram en vaktavtale som sikrer en forsvarlig vaktordning og ivaretok statens behov for førstelinjeberedskap. Et enstemmig utredningsutvalg tilrådde at de samme organisasjonene som deltok i de regionale

utredningene, blir involvert videre ved vurdering av beredskapsbehov og bemanning. Dette utredningsarbeidet er ikke nevnt i det hele tatt i høringsnotatet.

Beredskap mot alvorlige smittsomme sykdommer og dyrevern
I tillegg til hjelp til akutt syke og skadde dyr er veterinærvakten nødvendig for at staten skal opprettholde en tilfredsstillende beredskap mot alvorlig smittsomme dyresykdommer og dermed ivareta internasjonale forpliktelser gjennom EØS-avtalen (St.prp. 54 (1999-2000)). Dette er enda viktiktigere nå etter at Mattilsynet har avskaffet sin veterinære beredskapsvakt. I gjeldende avtale er dette ivaretatt ved at vakthavende veterinær skal være beredt til å påta seg frivillige og pålagte offentlige oppgaver. Dette er ikke fulgt opp i endringsforslaget.

Å la det være opp til hver enkelt kommune å definere beredskapsnivået er en ansvarsfraskrivelse fra staten sin side. Dette er av nasjonal betydning, og det er absolutt avgjørende at det finnes en velfungerende, landsdekkende klinisk vakt for norsk husdyrbruks omdømme og troverdighet.

FORHANDLINGSRETT OM ORGANISERING OG GODTGJØRING
Eksisterende lov fastslår at det skal forhandles med DNV om organisering og godtgjøring for veterinærvakt. I høringsnotatet foreslås det at forhandlingsretten fjernes og at kommunene skal stå fritt til å velge hvordan vaktordningen skal organiseres. Blant annet foreslås det at vaktordningen settes ut på anbud. Dette vil medfører uklare og uoversiktlige ansvarsforhold. Det er høyst overraskende at sittende regjering foreslår å avskaffe en forhandlingsordning som er en garanti for en likeverdig veterinærberedskap i hele landet.

DNV vil derfor på det sterkeste advare mot en ordning hvor partene ikke forhandler fram en sentral avtale om veterinærvakten som sikrer en enhetlig vakt i hele landet. Uten en slik avtale er det fare svært uforutsigbare forhold rundt vakten med resultat av sviktende rekruttering av veterinærer til distriktene. Noe som igjen vil føre til at utkantkommuner vil måtte betale mer for veterinærtjeneste og vakt enn sentrale kommuner.

Det er også sikkert at veterinærer vil oppleve det som svært urimelig dersom en mister forhandlingsretten over en såpass viktig del av jobben som å delta i vakter utenom ordinær arbeidstid. Veterinærer har til all tid påtatt seg et stort ansvar og tung vaktbelastning (45 % av vaktene var i 2001 tredelt, todelt eller udelt). Viljen til å påta seg vaktansvar som "blir tredd nedover hodet på en" vil ikke være stor. Det skal også bemerkes at over 50 % av yrkesaktive veterinærer er kvinner, og andelen vil stige raskt de kommende årene. Kvinner vil erfaringsmessig ønske arbeid med ordnete arbeidsforhold og arbeidstider, og uordnete og uforutsigbare arbeidsforhold vil klart svekke rekrutteringen til distriktene.

DNV har aldri hatt vetorett
I høringsutkastet påstås det at forhandlinsretten har gitt DNV nærmest vetorett. Dette er direkte feil. Forhandlingene har vært ført på grunnlag av to likeverdige parter, og ordningen har gitt full oppslutning om vaktordningen. Kun en gang i veterinærvaktens historie har det oppstått kaos rundt veterinærvakten. Det var i januar 2005 da LMD ville etablere en vaktordning som ikke var basert på en fremforhandlet vaktavtale.

Nemndsløsning
Mye av støyen rundt veterinærvakten de siste årene skyldes at det ikke har vært en tvisteløsningsordning når partene har hatt vanskelig for å komme til enighet i forhandlinger. Fordi dette ligger utenfor arbeidstvistloven i kommunen er det hensiktsmessig å lovfeste en

nemndsløsning slik Sp, V og Krf foreslo ved innføring av den nye dyrehelsepersonelloven i 2001.

TIL LOVENDRINGSFORSLAGET

Lovendringsforslaget velter hele ansvaret for dyrehelsetjenester i landet og ansvaret for organisering og finansiering av en landsdekkende klinisk veterinærvakt over på kommunene uten at det går fram at staten har det endelige økonomiske ansvaret. Den foreslåtte lovendringen er svært ullen og setter ikke krav til hva som menes med tilfredsstillende veterinærtilbud og medfører således usikkerhet om at det blir et forsvarlig veterinærtilbud og vaktordning i hele landet.

Videre underslår staten at veterinærvakten, som den eneste veterinære beredskapsordningen, er nødvendig for at Norge skal ivareta internasjonale forpliktelser om beredskap mot alvorlige smittsomme dyresykdommer og alvorlige dyrevernsaker, noe som er helt avgjørende for troverdigheten til norsk husdyrproduksjon.

Dersom kommunene skal overta det administrative og økonomiske ansvaret for veterinærbetjening og vakt, må det derfor stilles langt klarere krav i lovs og forskrifts form til nivået på veterinærtjenestene slik at det blir et enhetlig tilbud i hele landet. Klarere definerte krav vil også i langt større grad sikre at tilstrekkelig økonomiske midler overføres til kommunene.

DNV vil derfor foreslå følgende endring av det fremlagte lovforslaget:

§ 1. Lovens formål
2. ledd skal hete
Staten har det overordnede ansvaret for å sikre en landsdekkende dyrehelsetjeneste.

§ 3. Lovens virkeområde
Ny §3a skal
Kommunen har ansvar for å sørge for nødvendig tilgang på dyrehelsepersonell i kommunen. Kommunen kan bidra til nødvendig tilgang på dyrehelsepersonell ved å ansette personell i kommunale stillinger eller gi driftsstøtte til veterinærer i kommunen.

Kommunen har ansvar for å etablere klinisk vakt for dyrehelsepersonell i i kommunen. Vaktdeltagelse baseres på frivillighet, og kommunen inngår avtale med yrkesorganisasjonene etter forhandlinger om organisering og gjennomføring av vaktene samt om godtgjøring for deltagelse.

Det opprettes en nemnd for å håndtere situasjoner hvor det ikke oppnås enighet ved forhandlinger om vilkår for deltagelse i vakt og ved beordring til offentlig tjeneste.

Departementet kan gi nærmere forskrift om gjennomføringen av bestemmelsene i denne paragrafen.

Med vennlig hilsen

Halvor Hektoen
President i Den norske veterinærforening